

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
87. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szombat
1933. évi április 15

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón 9 lej negyzeccentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

BEZÁRTÁK A PARLAMENTI ÜLÉSSZAKOT

Kína „lefeküdt”

(...) Végre megvan az ok. Megvannak a vasuti kocsik. Az ágyu már régen megvan, a tank is, a munició is, az ember meg megvan, mióta a világ világ, csak éppen ezek a vasuti kocsik kellett, hogy megindulhasson az orosz-japán háború.

1900-ban a boxer-lázadás volt az ok, amelynek nyomán a hatalmak megszállták Kínát, 1905-ben a boxer-lázadástól való félelem volt a jogcím arra, hogy a cári Oroszország bevonulhasson Mandzsuriába és felidézze a borzalmas orosz-japán háborút, 1914-ben Ferenc Ferdinándért szaladt egymásnak a világ a Távol Keleten is, míg 1931-ben valami járőr csetepaté robbantotta ki azt a harcot, amely megejté Mandzsuriát, Jeholt és ma már Peking falai alatt áll.

Mert — és az új háborúban és annak elmélyülésében ez a legfontosabb jelenség — Peking alatt áll a harc. All a harc, mert Japán „lefeküdt”. Sportnyelvvel így mondják, ha az ellenfél, bár bírja az írást, a versenyt és a birkózást, tetteivel legyőzött magát.

Kína még birta volna, de — „lefeküdt”. Negyvennyolc órája tudjuk, hogy Japán és Kína békét kötöttek. Amolyan versaillesi béke ez a béke. Az egyik diktált, a másik meg elfogadta. Nem Kína diktált, Kína harcolni akart. Elhagyatottan és szétzilva is harcolni akart, de nem tehetett másképpen: cserben hagyottan meg kellett hódolnia.

Negyvennyolc órája egyre erősítik és egyre cáfolják a hírt, hogy a két világhatalom, Kína és Japán, megegyeztek egymással, hogy nem vereszenek tovább, hanem megkötik az ázsiai népek Monroe-egyezményét.

James Monroe Amerikában 1823-ban elérkezett oda, ahová a Távol Kelet csak tegnapelőtt. Monroe száztiz évvel ezelőtt kinyilvánította, hogy „Amerika az amerikaiaké” és nem engedi, hogy az öreg kontinens a fiatal kontinens életébe beleszóljon. Most Japán parancsra Kína és Japán együttesen kiharsogják, hogy „Ázsia az ázsiaiaké”, hogy elég volt az európai hatalmakkal való diplomáciai játékból, elég volt abból is, hogy egymást marják és öljék: legyen béke és hogy béke lehessen, legyen háború.

A Szentoszövetség másnapján Japán már nekiment Oroszországnak.

Nem várja meg, hogy Európa felébredjen és ellenintézkedésekkel elgáncsolja Ázsia nagyszerű összeleltetését. Nem ad időt, lelegzetvételnél időt sem ad, hanem talál holmi ócska vasuti kocsikat és azok ürügyén át elvágja Oroszországot a Távol Kelettől — és ami ennél is fontosabb — kivágja Európát a Csendes-óceán partvidékeiről.

Holnap bizonyára lerombolják Pekingben Ketteler báró szígyen-émlék-művét, amelyet a nemzetközi hadsereg megszállásából parancsolt Kínára, azért, mert Ketteler német követet a boxer-lázadás alkalmával meggyilkolták és holnapután szétépítik — csak ez lehet a logikus folytatás — a jangtse szerződést, amelynek első pontja hangosan kimondja, hogy Kína minden tengeri és vízikikötőjét minden európai állam rendelkezésére bocsátani köteles.

Még 3-4 nap és nemcsak Oroszország ellen indul offenzíva, de offenzíva indul az európai és amerikai távolkeleti gazdasági érdekek ellen is, mert Kínának, akit a Japánval való két éves guerilla-harcai során európai szövetségesei cserben hagytak, elég volt és Japánnak, amely világhatalmassága ellenére is leintést kapott a Népszövetségtől, szintén elég volt.

Ez az orosz-japán-kínai háború nem lesz veszedelmes — Európára, de még Oroszországra sem. Japánnak nem kell Moszkva, de még az Ural sem. Japánnak csak a Csendes-óceán kell, Vladivosztok és kapcsolts részei kellene, Ázsia kell, a Csendes-óceán csendes nyugalma, gazdasági lehetősége és csak

Még mindig csak kombinációk világitják meg a római tárgyalásokat

Ausztria jelentős szerephez jutott a hatalmak kulisszamögötti harcában

Revíziópárti és antireviziónista hatalmak

Róma, április hó 14

A római rejtély nem oldódott meg és ami a legidegesítőbb, nem oldódott még fel sem. Süri homály fedi a dolgokat és minden újabb nyilatkozat, a helyett, hogy világosítana, még jobban összezavarja az eseményeket és azoknak indító rugóit.

A *Petit Parisienne* adja ma a legkonkrétabb — „kombinációt”. A lap kihangsúlyozza, hogy információit feltétlenül megbízható helyről szerzi és ez a feltételül komoly hely úgy tudja, hogy Mussolini azért hívatta Dollfussot Rómába, hogy előtte az Anschlussra vonatkozó ismert és elutasító véleményét ismételtén kihangsúlyozza.

Ez a nagyon „komoly forrás” — alaposabb vizsgálat után kiderül — egyáltalában nem mond semmi komolyt. Ha Mussolini esküdt ellensége az Anschlussnak, vagy ha politikai taktikából most nem tartja alkalmasnak az időt arra, hogy Ausztria a csatlakozást megvalósítsa, nincs és nem lett volna szükség arra, hogy Dollfuss Rómába utazzék. Ismételtén megmondani ugyanazt, — ehhez a nagykonceptiójú tárgyalási technikához nem kell személyes és beható eszmecsere. Ez nem lehet az igazi ok, legalább is nemcsak ez az oka annak, hogy Dollfuss sietve Rómába utazott.

Az egész római látogatás ügyében aztán egyéb pozitív értesülésünk nincs is több. A többi jelentés nem negatív.

De ezek a negatív jelentések e pillanatban talán többet érnek és többet megmagyaráznak, mint a „hivatalosan közre adott pozitívumok.”

A negatív jelentéseket így lehet a legszemléltetőbben csoportosítani:

1. Dollfuss tegnap nyilatkozott újból és újból kihangsúlyozta, hogy csak mint magánember jár Rómában és tisztán véleménsség, ha akár Mussolinivel, akár pedig a német államférfiakkal találkozna. Ezzel szemben Mussolini tegnap este diszpacsorát adott Dollfuss tisztelekére. „Véletlenül” találkoztak tehát. „Véletlenül” az olasz politikai élet vezérei nek közös vacsoráján találkoztak.

2. Papen nem volt jelen ezen a vacsorán. Ugyanakkor azonban a német sajtó római tudósítói fogadta és azokkal töltötte az estét. Az egész este azzal telt el, hogy Papen cáfolt. Megcáfolta első ízben azt, hogy a Vatikánnal a német konkordátum ügyében tárgyalat volna, cáfolta, hogy azért jött volna Rómába, hogy ott

addig veri az orosz, amíg az területeiből ki nem takarodik.

És reánk nézve nem is itt veszedelmes az új háború, hanem ott, hogy az európai és amerikai termelés ismét elveszít egy hatalmas piacot, ami végső eredményében azt jelenti, hogy ismét és még inkább egymást leszünk kénytelenek azokért a piacokért marni, amelyek még megmaradnak és amelyek nem érnek semmit sem.

Európának nem kell harcba bocsátkozni,

egy új katolikus német nemzeti párt alakításához a Vatikán engedelmét kéri, megcáfolta azt az elterjedt hírt is, hogy az ugynevezett németországi zsidóüldözések ügyében folytatott volna tárgyalásokat a Szentzsékkal és legvégül azt is megcáfolta, hogy Dollfuss kancellár római útjának az 6 útjával bárminéven nevezhető kapcsolatba lenne.

Mindent megcáfoltak tehát és így felvetődik a kérdés: miért jött hát egyáltalában?

Bizonyára azért, mint Dollfuss: tisztán személyi jellegű okokból, ünnepegni jött és azért, hogy Rómában is kijelentse, hogy Mussolini négyhatalmi tervezetét zseniális gondolatnak tartja.

Mert ennyi pozitívumot végre Papen is mondott.

3. És Dollfuss is szolgáltatott egyenlő negatívumot. Ő is cáfolta. Az Oesterreichisches Abendblatt bécsi szer-

kesztője telefon útján meginterjúvolta a Rómában tartózkodó kancellárt, aki a lap tudósítójának kijelentette, hogy alaptalanok azok a hírek, amelyek egy osztrák-magyar-német vámunioról tudnak.

Ugyancsak alaptalan az a hír is — mondja Dollfuss, — amely arról tud, hogy Ausztria és a Vatikán konkordátumot kötöttek volna. Ezzel szemben Bécsben mint pozitívumról beszélnek arról, hogy Schuschnigg osztrák igazságügyminiszter néhány órán belül már el is utazik Rómába, mert Dollfussnak sikerült a végleges konkordátum szövegében a Vatikánnal megállapodni és ennek a szövegnek felülbíráására szükség van az igazságügyminiszterre is. Az új konkordátum szerint — ezt csak fenntartással közöljük — Ausztria a polgári házasság egyedülvalóságát beszűntetné, továbbá katolikus főiskolákat és katolikus teológiai tanszékeket állítana fel.

Mi húzódik meg a római titok mögött

E közvetett bizonyítékokkal szemben a világsajtó a pozitívumokat kombinálja. A kombináció tükörképe ezt mutatja:

Európa államai két csoportba szakadtak. Az egyik csoport a revízió pártján áll, a másik a revízió ellen vett frontot. Ausztriának semmi oka sincs arra, hogy akár az egyik, akár pedig a másik csoportba csatlakozzék. Neki ott a helye, ahol érette többet adnak. Ezt finom diplomáciai nyelven úgy mondják, hogy ott a helye, ahol gazdasági érdekeit jobban megvédhetik.

Rómában — így mondja az európai sajtó — e pillanatban tehát nem történik sem egyéb, sem más, minthogy Ausztriát megvásárolják. A vétel még nem jött létre, Még csak ígérnek érette. Rintelen római látogatása alkalmával Mussolini már kijelentette egyszer, hogy nagyon szeretne Dollfussal személyesen is megismerkedni, ami lefordítva viszont azt jelentette, hogy az osztrák csatlakozás, szövetségi behódolás és melléállás kérdésében Olaszország Ausztria fejével szeretett volna tárgyalni.

de még háborút sem kell vesztenie ahhoz, hogy „lefeküdjék”. Nem úgy fekszik le, mint Kína, amely csak tetteti magát, hanem úgy, mint a halott, amelynek nem igen van fel-támadása.

164 millió orosz elvesztettünk, 400 millió kínait most veszünk, Japán itt hagyta Európát és a gyarmatokat egyre hangosabban mind itt hagyják hűbérurukat.

Egyedül maradunk lassan.

Egyedül a — szemétdombon.

Ez a tárgyalás Ausztria látható fejével most megtörtént.

Ami a római tárgyalások német részét illeti, ott meg az a helyzet, hogy a Hitler kormány nincs megelégedve a centrum párt magatartásával, A centrum nem akar behódolni. Nem akar úgy behódolni, mint ahogyan Hitler szeretné.

Ezért utazott Papen Rómába és ott azt akarja elérni, hogy a Szentzsék járuljon hozzá és támogassa az alakítandó új német katolikus nemzeti pártot, a melynek éle főként a centrum ellen irányulna. Ennek ellenében Hitler konkordátumot ad a Vatikánnak.

Rómában úgy tudják, hogy a Vatikán nem helyezkedhetik ellenzéki álláspontra a Hitler kormánnyal szemben. A Vatikánban is az a vélemény, hogy Hitler jó úton jár, amikor elsősorban is rendet akar a birodalomban teremteni, de ettől függetlenül is a Vatikán szívesen látja a Hitler-kormány munkáját, mert annak éle elsősorban a marxizmus ellen fordul.

Eppen ezért — mondják ezek a hírforrások —

Pacelli bíboros, a Vatikán külügyi államtitkára Papen terve mellett áll és szívesen látja az új német katolikus párt kialakulását.

Ezzel szemben maga a pápa nincs elragadtatva attól, hogy Németország katolikus tábora így két frakcióra essék szét: a centrum köré gyülekezett és a Papen mögé tömörült katolikusok pártjára.

Egyedül a konkordátum az, amely el-

lenértéke lehetne annak, hogy a Vatikán fenntartás nélkül beleegyezzen ebbe a megosztást jelentő pártalakításba. Pápen, állítólag a konkordátum tekintetében, a végsőkéig elment és felajánlotta, hogy Németország ugyanolyan konkordátumot ad a Vatikánnak, mint amilyent Mussolini adott.

Sőt egy lépéssel még tovább: Pápen szállítja Dollfussot is és szállítja így az osztrák konkordátumot is, hogy a Vatikán teljes beleegyezését kinyerje és minden erejével arra kényszerítse a centrumot, hogy az behódoljon.

Dollfuss természetesen ezért a mellélátásért — valamit kapna. Talán gazdasági ellenszolgáltatásokat. Talán, mert a gazdasági ellenszolgáltatások adása Németországban vérbe kerülnek, vámuiót kap.

Kérdés természetesen, hogy a vámuiót türik-e majd a nyugati hatalmak és nagy kérdés, hogy ha a „titok” kipattan, nem ígérnek-e Ausztriának többet, mint a mennyit Németország ígérni tud.

A dolgok már világosodnak. Ugyannyira világosodnak, hogy kétszer huszonnégy óra múltán a római tárgyalások anyagával szemtől-szembe kerülhetünk.

Az ideges Európa megérdemli, hogy ez a titokkipattanás kétszer huszonnégy óráig se tartson már.

MUSSOLINI KÖZVETITENI AKAR

A Morning Post jelentése szerint — ezt a hirt a Morning Post párisi levelezője adja — Mussolininek eltökélt szándéka, hogy Franciaország és Németország között közvetítsen.

Állítólag a római tárgyalások során Mussolini a német államférfiaknál most aziránt érdeklődik, hogy melyek volna az azok a feltételek, amelyek mellett Németország Franciaországgal fenntartás nélkül megbékélne.

Mussolini ennek a békének kedvéért eredeti tervzetén módosítani is hajlandó és pedig annyira akarja a tervzetet módosítani, hogy azt úgy Németország, mint Franciaország elfogadhasák.

Csütörtökön, pénteken és szombaton az üzletek délben is nyitva tarthatnak

Bukarest, április 14.

A kereskedelmi minisztérium rendeletet adott ki, amely felhatalmazza a kereskedőket, hogy csütörtökön, pénteken és szombaton a husvéti ünnepekre való tekintettel üzleteiket ebédszünet nélkül esti 8 óráig tarthassák nyitva.

Kánikula Franciaországban

Páris, április 14.

A francia fővárosban ma délben 22 celsius fok meleget mértek, míg a kisebb francia városokban — a beérkezett jelentések szerint — 46 celsiusra szökkent a hőmérő. Párisban olyan hőség van, a melyet már régen nem tapasztaltak tavasz idején.

A törvényszék folyosóján akarta lelőni valófélben lévő feleségét

Pécs, április 14.

Véres családi dráma játszódott le a pécsi törvényszék épületében, ahol éppen Laufer Aladár ottani kárpitosmester válóperét tárgyalták. A tárgyalás szünetében a kárpitos kísértelt a folyosóra, előrántotta fegyverét, s feleségére tüzelt, akit azonban csak a vállán sebesített meg a golyók. A merénylő férjet letartóztatták.

Ismét letartóztattak 20 grivítai munkást

Bukarest, április 14.

A bukaresti katonai ügyészség ma letartóztattott 20 vasuti munkást, akik a CFR Grivita-uti műhelyében dolgoztak. A letartóztatás indoka az, hogy a munkások társaik körében agitációs munkát folytattak és sztrájkot készítettek elő.

Az őrizetbevettüket már át is szállították a jilavai fegyházba.

A belpolitika eseményei

Csak 11 százalék lehet a legmagasabb kamat

Megszavazták a genfi egyezményt — Az új szesz-törvény a kamara előtt

Bukarest, április 14.

A konverziós törvényt a csütörtökre virradó éjszaka a szenátus is megszavazta. A vita folyamán a magyar párt nevében Gyárfás Elemér szólalt fel, aki

tiltakozott a kormánynak a kereskedők és iparosok elleni mostoha bánásmódja ellen, alkotmányellenesnek nyilvánította az adós vagyónának a hitelező részére történő átengedésétől szóló szakaszt, bejósolta, hogy a törvény a porok lavináját indítja meg majd a bíróságok előtt s végül bejelentette, hogy nem szavazza meg a javaslatot.

Nem érdektelen, hogy noha az összes ellenzéki pártok a törvény ellen foglaltak állást, a szavazásnál mégis 3 voks találdott a javaslat ellen és 121 mellette.

A GENFI EGYEZMÉNYT

a késő éjszakába nyúló izgalmas vita után 153 szóval 64 ellenében ratifikálta a képviselőház.

A HIVATALOS LAP

csütörtöki száma már közli is a konverziós törvényt, valamint az új lakbértörvényt.

A SZESZTÖRVÉNY

módosításáról szóló javaslatot csütörtökön délelőtt kezdte el tárgyalni a képviselőház.

11 SZÁZALÉK A MAXIMALIS KAMAT

A képviselőház megszavazta szerdán éjszaka Popovici igazságügyminiszter kamattörvé-

nyét is, amelyhez Georgescu Bârlad képviselő módosító indítványt terjesztett be, olyan értelemben, hogy

a maximális kamat csak öt százalékkal lehessen magasabb, mint a Banca Nationala visszeszámitási kamata.

Ezt a módosítást a képviselőház elfogadta. Miután a Banca Nationala kamata jelenleg 6 százalék, ennél fogva a maximális kamat 11 százalék lehet.

Amennyiben a Banca Nationala kamatlába emelkedne, a törvényes kamat legfeljebb egy százalékkal mehet feljebb, azaz legfeljebb 12 százalék lehet, mert a törvény ezt a szélső határt jelöli meg.

A törvényt valószínűleg szombaton hirdetik ki, tehát e naptól kezdve senki sem szedhet 11 százaléknál magasabb kamatot.

A NAGYVÁRADI JOGAKADEMIA hallgatói tiltakozó memorandumot intéztek a kormányhoz az akadémia beszüntetésével kapcsolatban.

A SKODA-UGYBEN

a vizsgálat csendesen folyik, anélkül, hogy meglepetéseket lehetne várni. A Skoda bukaresti kirendeltségének Macek nevű főtitkára a husvétra csak a gyár ama garanciájával utazhatott Prágába, hogy visszatér a román fővárosba és a hatóságok rendelkezésére fog állani.

Bezárták a parlamenti ülésszakot

A félbenmaradt javaslatokat rendkívüli ülés-szakon fogják letárgyalni

Bukarest, április 14.

A képviselőház csütörtöki ülésén Dinu Bratianu (liberális) tiltakozott az ellen, hogy a konverziós törvényjavaslatból abban a formában, ahogyan azt a képviselőházi szavazás után a szenátus elé terjesztették, kimaradt egy általa ajánlott és a kamara által el is fogadott módosítás, amely

a falusi hitelintézetekkel kapcsolatos kölcsönök konverziójára vonatkozott.

A szenátus így e módosítás nélkül szavazta meg a konverziós törvényt.

Madgearu pénzügyminiszter kijelentette, hogy utánanéz a dolognak és amenny-

nyben a képviselőház tényleg megszavazta a szóbanforgó módosítást, annyiban a kormány gondoskodni fog a sérelem orvoslásáról.

Délutáni 2 órakor Vajda váratlanul felolvasta a parlament bezárását elrendelő királyi kéziratot.

Igy a szesz-törvény módosításáról szóló törvényjavaslatnak a vitáját már be sem fejezték.

Ellenben közölték a képviselőkkel, hogy a függőben maradt javaslatok rendkívüli ülésszakon kerülnek letárgyalásra.

A kormánypárti többség csütörtökön este a Luzana-étteremben bankettet rendezett Vajda miniszterelnök tiszteletére.

Nagy izgalom Londonban a moszkvai per miatt

A vádlottak nagyrésze beismerő vallomást tett

London, április 14.

A moszkvai per nagy izgalomban tartja London. A rádióleadó állomások szinte óráról-órára közlik a Vikers per tárgyalásának fázisait.

A Vikers per izgalmai olyan hatalmasak, hogy tegnap este az angol kormány kénytelen volt ebben az ügyben minisztertanácsot egybehívni.

MacDonald nincs Londonban és így a minisztertanács Baldvint, helyettesét, a főpecsétört bízta meg azzal, hogy mielőtt az orosz perben az ítélet köztesdómu lesz, a főpecsétört azonnal hívja egybe az angol minisztertanácsot.

A per első napja egyébként Moszkvában tegnap lezajlott. A tárgyalás nyilvános. A vádlottak vallomásait végig hallgatták a Moszkvában akreditált követségek képviselői is és arról jegyzeteket készítenek és jelentéseket küldenek államaik kormányaihoz.

Gusev az első vádlott, akinek kihallgatásával a tárgyalás kezdődik. Gusev orosz állampolgár. Azt vallja, hogy az ellenforradalmi szervezeteknek tagja volt valamikor és tagja volt a fehér hadseregeknek is. A fehérektől azonban megszökött és a vörös Oroszországban telepedett le. Később kémkedéssel foglalkozott. Üzletsezerüen kémkedett, megbí-

A jelenlegi kémkedési és szabotázsperbe MacDonald angol mérnök után jutott be, MacDonald mérnök arra szólította fel, hogy ezerezen be neki speciális orosz katonai titkokat. Az angol mérnök — így vallja a vádlott — különösen a szovjet-tüzérség lövedékeinek kaliberére és összetételére volt kíváncsi. Ugyancsak MacDonald volt az — mondotta a vádlott — aki arra utasította, hogy

a vízművek nagy elektromos gépeibe helyezzen be szándarabokat. Szándarabokat kellett volna a hatalmas vízművek erőgépeiben is elhelyezni.

Utána MacDonald angol mérnököt hallgatják ki. A mérnök megerősíti Gusev vallomását. Elmondja, hogy mindezek a vallomások megfelelnek a valóságnak és bevallja, azt is, hogy ő pénzelte Gusevet, hogy az részére kémkedjék.

Thornthorn angol mérnök vádlott viszonja a GPU előtt tett vallomását. Azt állítja, hogy a GPU előtt ideges volt és ezért vallott másképpen.

Thornthorn kijelentését a tárgyaló terem hallgatósága derűtséggel fogadja. Az ügyész azt kérde. Thornthontól, hogy bántalmazták-e a GPU-nál. A vádlott „nem”-el válaszol.

Kusnekova orosz állampolgár a következő vádlott, aki azt vallja, hogy jó ha-

rátást tartott fenn Thornthonnal. Ő is a Vikers cégnél volt alkalmazva. Kusnekova vallomása során elmondja, hogy azért, mert kémkedett, pénzeket kapott és a pénzeket az összeesküvők részére a moszkvai angol főkonzul utalta ki.

Kusnekova állításával szemben Thornthorn tagad.

A per vezetéséből és az orosz állampolgár vádlottak vallomásából — mondja tudósítónk — az tűnik ki, hogy a tárgyalás során a moszkvai angol főkonzul kompromittálni akarják.

Socolov vádlott szerint az egész „összeesküvésnek” illetve kémkedésnek az volt a célja, hogy olyan szervezetet létesítsenek, amely háboru esetén sorozatos szabotázs akciókat tud levezetni. Ugy látták, hogy amennyiben ezeket a szabotázs-testületeket bevezetik és megszerzik, háboru esetén a vörös hadsereg erejét megbéníthatják.

Az első napon kihallgatott vádlottak vallomásai után ítélve arra számítanak Londonban, hogy a Vikers perben több vádlottat halálra ítélnék.

A per tárgyalása mintegy tíz napig el-tart még.

MACDONALD MERNÖK VISZ-SZAVONTA VALLOMÁSÁT

Ujabb rádiójelentések szerint a moszkvai Vikers-perben MacDonald angol mérnök visszavonta vallomását. A mérnök kijelentette, hogy a vizsgálat során felismerte a helyzetet és úgy látta, hogy a saját érdekében akkor cselekszik a leg-helyesebben, hogy ha magára vállalja azokat a bűncselekményeket, amelyekkel vádozzák, de amelyeket nem követett el.

Most a nyilvános tárgyaláson visszavonja ezt a vallomását és kijelenti, hogy terhelő vallomást tevő vádlottársának, Sokolovnak, semmiféle megbízatást nem adott és vele együtt nem kémkedett.

Károly király Belgrádba készül

Bukarest, április 14.

Kormánykörökből származó információk szerint Károly király Belgrádba készül, hogy visszaadja Sándor jugoszláv király színajai látogatását. Valószínű, hogy az utazásra csak május végén vagy június elején kerül sor.

Csödöt kér a német szocdem lapok egyrésze

Berlin, április 14.

A Wanderhalle című lap tudósító iroda jelenti, hogy a szociáldemokrata lapok egyrésze a csödeljárás megindítását kéri maga ellen. A lapok nem bírják magukat fenntartani, mert a tömegek elhagyják a szocdem pártot.

Arról is beszélnek, hogy a szociáldemokrata párt vezetősége a hangulatot látván, esetleg kimondja az önmaga önkéntes feloszlását és nem várja be, míg hatalmi szóval feloszlátják.

Rózsahegy Kálmán a magyar Színészszevetség diszelnöke

Budapest, április 14.

Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti Színház örökös tagját, aki remek alakításával már évek hosszú sora óta gyönyörköd-teti a közönséget, pályájához méltó megtiszteltetés érte. A magyar Színészszevetség a kitünő művészt örökös diszelnöké-vé választotta.

A brassói szimfónikusok hangversenye

Brassó, április 14.

A brassói Szimfónikus Társaság tegnap este nagyszerű műsorral hangversenyt rendezett. A hangverseny szölistája Willy Teutsch hegedűművész volt, aki Brahms hegedűversenyét adta elő. Teutsch erős és jelentős muzsikuss. Nemcsak technikailag kész virtuóz, de színskálája is meleg és művészi. Mindezek te-tejében pedig izig-vérig modern felfogású interpretátor.

A közönség nagyon melegen ünnepelte és zajosan megtapsolta.

A zenekar maga két művel szerepelt. Beethoven V. szimfóniáját adta elő, egy kis régi felfogásban és vontatottan, de annál melegebb és teljesebb volt Zádor Jenő: „Változatok egy magyar népdalra” című szvitje. Az egyébként is nagyon szellemes, effektusos és ötletesen hangszerezett műben egységesen és precízen jelentkezt a zenekar, amelyet ez alkalommal is az elismert karmester, Richter Pál vezényelt.

Németországban az sem lehet egyetemi hallgató, akinek nagymama zsidó volt

Einstein a francia egyetem tanára lesz

Berlin, április 14.

Ma csak egy rendelet jelent meg Németországban, amelynek politikai színe van. Megjelent a diákrendelet. A rendelet szerint az összes diákokat becsületszó mellett nyilatkoztatni kell felszólítani.

A diákoknak becsületszó mellett nyilatkoztatni kell, hogy nagypapjuk vagy nagymamájuk visszamenőleg nincsenek-e zsidó ősök. Azokat a diákokat, akik zsidó ősöket mutatnak ki, kizárják az egyetemről.

Az egyetemi diákszervezetekben is változást hoz az új rendelet, amely kimondja, hogy a diákegyesület vezetőségét ezen túl nem a diákok választják, hanem azokat a kormány vagy annak helyettese, valószínűleg az egyetemek rektorai nevezik ki.

EINSTEIN KATEDRÁT KAP A SORBONNE-ON

Az Einstein-ügy hullámai még mindig nem csendesedtek el. A porosz tudományos akadémia most hivatalosan is megállapítja, hogy melyek voltak Einsteinnak azok a kiszólásai, amelyekért a tudóst meg kellett bélyegezni. Einstein mindenekelőtt azt mondta, hogy „a németországi állapotokat a tömeges lelki megbetegedésnek hatásaként kell felfogni”. Einstein ezenfelül a zsidóüldözések elleni nemzetközi ligához intézett levelében, amely azonban nem arra volt szánva, hogy azt nyilvánosan közöljék, azt írja, hogy „a fenyegetett civilizáció ideáljait és a németországi tömegpszichózis ellen” a ligának fel kell vonulni. Végül — mondja az akadémia — „Einstein olyan kijelentést is tett, hogy „Németország visszaesett egy régen letűnt kor barbárságába”.

Amíg Németország megvetésével sújtja a professzort, addig a nyugati államok azon igyekeznek, hogy Einsteinnak elégtételt szolgáltatassanak. Előbb az a hír volt elterjedve, hogy Einstein a madridi egyetemen kap tanszéket. Ujabbán azonban maga Páris is közbelépett Einstein érdekében. De Monzie közoktatásiügyi miniszter a párisi kamarába törvényjavaslatot nyújt be, amelynek alapján

a Sorbonne-on új fizikai tanszéket állítanak fel és ezt a tanszéket Einsteinnal töltik be.

A NEMZETISZOCIALISTA MUNKA UNNEPE

Németország egyébként a husvéti ünnepek után azonnal hozzákezd azoknak az ünnepségeknek előkészítéséhez, amelyeket május elsején rendezni akar. Jelentette már a B. L., hogy a Hitler-kormány május elsejét a nemzeti munka ünnepének nyilvánította.

Az előzetes tervek szerint ezen az ünnepnapon délelőtt gyűlések lesznek, míg délután a nemzetiszocialisták zenés felvonulásokat rendeznek.

Ugyancsak az ünnep alkalmából német és osztrák egységek küldöttségileg tisztelegnek Hitler előtt, míg este a tisztelet hű mézőn akar a kormány hatalmas arányú gyűlést tartani.

EPP TABOROK KINEVEZTE A BAJOR KORMÁNYT

Tegnap számban jelentette a B. L., hogy a birodalmi kormány kinevezte az első helytartót. Epp tábornok a bajor

birodalmi biztos lett Bajorország helytartója. Epp helytartó ma kinevezte a maga kormányát. A végleges lista a következő: Belügyminiszter: Wagner Adolf, kultuszminiszter Schem János, tárcanélküli miniszter Esser Hermann, aki egyben a bajor szabadállam kancellárja is.

Ezekkel a kinevezésekkel Bajorországban huszonnégy óra alatt végrehajtották Bajorország és a birodalom egységsítését.

Nagyon természetesen az új bajor kormány minden egyes tagja a nemzetiszocialista párt tagja.

A DACHAU TÁBORBÓL MEGSZÖKÖTT NÉGY KOMMUNISTA INTERNÁLT

A berlini rendőrség ma hivatalos jelentésben közli, hogy az elmúlt éjszaka folyamán megszökött a dachau kommunista internálótáborból négy fogoly. A foglyok szökését az örök észrevették és megállásra szöktették fel őket. A szökevények nem állottak meg, mire utánuk löttek.

A sortűznek rettenetes hatása volt.

A négy fogoly közül hármat leterítették a golyók. Ezek meghaltak.

Az angol munkások a német nemzeti-szocialista mozgalom ellen

Tegnap este az angol munkáspárt és a szakszervezetek szövetsége együttes mitinget tartott. Ezen a gyűlésen a szövetségek a németországi nemzetiszocialista mozgalommal foglalkoztak. A szövetség elítéli — mondja a gyűlés véghatározata — a németországi „elnyomatást és a nemzetiszocialisták kegyetlenkedését”.

Az ellenzéki vezérek nevében Landsbury képviselő szólalt fel, aki azt követelte, hogy

a Népszövetség vegye pártfogásába mindazokat, akik Németországból menekülni kénytelenek voltak és most a világ minden táján emigrációban élnek.

Landsbury elmondotta még, hogy a békeszerződések igazságtalanságai elnyomásban tartották a német népet és itt kell a magyarázatát találni annak, hogy a német nép nemzeti forradalma során így reagál.

JULIUS TIZENHATODIKÁN — ÜZEMSZÁMLÁLÁS

A birodalmi kormány gazdasági minisztere, Hugenberg, ma rendeletet adott ki, amelyben kimondja, hogy ez év július

A negyedik foglyot a fogolytáborból nem messze ugyancsak megtalálták. Ez a szökevény is súlyosan megsebesült és ezért nem tudott tovább menekülni.

A NEMZETKÖZI MUNKASSZÖVETSÉG BERLINBŐL PÁRISBA KÜLTÖZIK

Párisi jelentés közli a Matinnek azt a hírt, amely szerint a Nemzetközi Munkásszövetség végrehajtó bizottsága tegnap Zürichben ülést tartott. Az ülésen a szövetség megállapította, hogy

Berlinben ma olyan az atmoszféra, hogy ott a szövetség központja komolyan nem dolgozhat és ezért elhatározták, hogy a szövetség székhelyét Berlinből Párisba teszik át.

A határozatot már a közel napokban végrehajtják.

16-án egész Németország területén és ugyanazon a napon üzemszámlálást tartanak. Az üzemszámlálás során minden ipari üzemben név és foglalkozás szerint fel kell számlálni az alkalmazottakat. Ugyanezt a számlálást végrehajtják a mezőgazdasági üzemekben is.

A nemzetiszocialisták gazdasági programjuk keresztülvitele előtt megtartják ezt a seregszemlét és ennek a seregszemlének eredményétől függ, hogy mely vállalatokat nacionalizálják és vesznek önkezelésbe és melyeket hagynak meg tulajdonosaik kezei között.

A FOGARASI INCIDENS elvi és személyi vonatkozásai

Brassó, április 14.

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, — az ügy elvi részletét vezércikkünkben is méltatva, — hogy Junian volt igazságügyminiszter pártjának Fogarason tartott gyűlésén két diákot őrizetbe vettek s a vizsgálati fogságtól csak Junian személyes, energikus fellépése mentette meg őket.

Miután teljességgel képtelennek tartottuk azt, hogy két ember szabadsága csak attól függjön, vajon interveniál-e érdekükben egy volt igazságügyminiszter, vagy sem, megragadtuk a fogarasi alkalmat, hogy ezzel kapcsolatban leszögezzük, mily káros uralkodik a letartóztatások körül. S a tények logikájának következményeképpen leszögeztük, hogy az ügyész, aki a diákokat vizsgálati fogságba akarta vetni, mindenképpen tévedett. Ha ártatlanok voltak, akkor azért tévedett, mert le akarta tartóztatni őket, ha bűnösök voltak, akkor azért, mert engedett a volt igazságügyminiszter befolyásolásának és szabadságba helyezte őket.

Már akkor megírtuk, hogy sejtelmünk sincsen arról, megjegyzéseink kit illetnek. Nem

volt szerencsénk ismerni a szóbanforgó ügyész nevét, amint most sem tudjuk, hogyan nevezik, román-e, magyar-e? Állásfoglalásunkban személyi célzat nem vezetett bennünket.

Szívesen közöljük hát fogarasi híveink információja alapján, hogy az ügyész, akinek ismeretlen személyével kapcsolatban elvi nézetünket kifejtettük, távolról sem folyt bele a két diák letartóztatásába. Őrizetbevitelük a rendőrség ténykedése volt, az ügyész szerepköre csupán a szabadság helyezésében merült ki.

Éppen ilyen készséggel adunk helyet annak az információnak is, hogy az ügyész vezetje mindig is a legkorrektebbül teljesíti kötelességét és az egész fogarasi társadalom közbecsülésének örvend, beleértve ebbe a közbecsülésbe a kisebbségi lakosok rokonszenvét és elismerését is.

Ugyanakkor azonban, amikor a személyi részt igyekeznünk tisztességgel helyreigazítani, meg kell jegyeznünk, hogy e személyi részre eredeti híradásunkban sem fektettünk semmi súlyt, a lényeg az elvi aggályon volt s ez az aggály, ha nem is a fogarasi aprópól kapcsolatban, de, sajnos, fennáll.

Le a védővamos rendszerrel!

Roosevelt nem csak beszélni, hanem cselekedni is akar

Washington, április 14.

A világgazdasági konferencia előértekeztetének sikere nincs még ugyan biztosítva, sőt, egyre erősebb és erősebb hangok hallatszanak ellene, de nevet már adtak neki. A nyugat-európai sajtó elkeresztelte kis világgazdasági konferenciának.

Roosevelt a konferenciát egész komoly alapokra fekteti. Nemcsak beszélni akar, hanem cselekedni is. Eddig mindössze arról tudtunk, hogy ez az előértekeztetés valóban előértekeztetés lesz, amely mindössze arra szorítkozik, hogy a programot, a menetet, a tárgyalás formáját és egyéb külsőségeket megbeszéljen. Most azonban — úgy látszik — szélesebb d. menziókat kap ez az előértekeztetés.

Hull, amerikai külügyi államtitkár szerint Rooseveltnek az a terve, hogy már ezen a

kis világgazdasági konferencián keresztülviszi, hogy az európai államok szüntessék meg védővamos gazdasági politikájukat.

Hull szerint az európai államoknak az a feladatuk, amelyben az amerikai pénzügyi és gazdasági körök egyrésze is osztozik, hogy a védővamos eltörlése esetén a piacokat a dumping-árak előzőnlük és megbénítják az ország belső termelését, dipatjátmult felfogás.

Rooseveltnek az a meggyőződése, hogy csak is a védővamos teljes eltörlése esetén jöhet el a prosperitás hulláma és meg van győződve arról, hogy amennyiben a védővamosokat elejtik az államok, az első hetek káosza után termelési lendület következik.

Mindenestre feltűnő, hogy a kis világgazdasági konferenciáról senki sem akar elmaradni. Már az előkészítő ülésre is súlyt helyez

mindenki. A japán kormány éppen ma közölte Washingtonnal, hogy a meghívást elfogadja és a kisantának, Belgiumnak és Spanyolországnak követői éppen tegnap intézkedést a washingtoni külügyminisztériumban, hogy államaik miért nem kaptak erre az előkészítő ülésre meghívót.

A washingtoni külügyminisztérium azt válaszolta, hogy a kisebb államoknak erre a konferenciára Washington külön meghívót nem bocsátott ki, de ezuton is közli, hogy mindazoknak az államoknak megbízottjait, akik a tárgyaláson megjelentek, nagyon szívesen látja.

Amerikában az a vélemény alakult ki, hogy Roosevelt mindenekelőtt MacDonalddal és esetleg Herriottal szeretne tárgyalni, mert szerinte a konferencia sikere attól függ, hogy Amerika Franciaországgal és Angliával meg tud-e egyezni?

Herriot egyébként ma nyilatkozott a kis világgazdasági konferencia kérdésében és kijelentette, hogy bár

6 Franciaország képviselőjében megjelenik ugyan Washingtonban, de nem akar a dolgokba belefolyni, hanem ott csak mint megfigyelő tartózkodik.

Franciaország érzi, hogy ez a konferencia a komoly elhatározások és döntő engedmények konferenciája lesz és éppen ezért ugyanugy halogató álláspontra helyezkedik, mint ahogyan azt a négyhatalmi tervzet ügyében is tette.

Amerikában ma a tegnapi kisállamok intervenciójával kapcsolatban az a hír volt elterjedve, hogy Amerika mégis meghívta a kis államokat is az előkészítő konferenciára. Az amerikai külügyi államtitkár ezzel szemben úgy nyilatkozott, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak.

Népszerűsítő meghívót, mondotta Hull, egyik kisállam sem kapott, de az összes államoknak küldött generális meghívót Amerika, amelyben felszólította őket, hogy küldjék el meghatalmazottait Washingtonba.

Ezzel a hivatalos cáfolattal szemben viszont beavatottak úgy értesültek, hogy mivel az említett államokon felül tegnap a cseh és a lengyel követek is interveniáltak a meghívásuk érdekében, Amerika kénytelen volt generális felhívást intézni valamennyi államhoz.

Ilyen körülmények között negyvennégy állam megjelenésére számítanak.

SZÉKREKEDÉSNÉL

a CHATEL GUYON-i természetes sókból készült MIRATON PASZTILLÁK fájdalom nélkül könnyebbítik meg a belek működését.

Olcsóbb lett az Oromaltine

KIS DOBOZ 50 KÖZÉP DOBOZ 98 NAGY DOBOZ 115 CSALÁDI DOBOZ 320

Érdekes pör egy operáció körül

Berlin, április 14.

1925-ben egy Heil nevű orvos megoperált egy hölgyet, akinek súlyos vesebántalmak voltak. Az operáció jól zajlott le, de hetek múlva fájdalmak léptek fel a vesében. Röntgenfelvételeket készítettek, de a fájdalmak okát nem lehetett megállapítani. 1929-ben újabb röntgenfelvétel kétségtelenül megállapította, hogy az operált testrészen benn maradt az operálótű hegye. A beteg kétszer megoperálták, de nem sikerült a tű hegyét eltávolítani. Harmadszorra végül sikerült. A páciens az országos törvényszék előtt beperelte az orvost. A pert megnyerte: az orvosnak észre kellett volna vennie a balesetet. Az országos felső törvényszék orvosi szakvélemény alapján más döntést hozott: nagyobb operációknál az orvos minden figyelmét a sebre összpontosítja és azon van, hogy az operáció minél gyorsabban menjen végbe. De még ha észreveszi is a tühegy hiányát, nem áll módjában megkeresni és kénytelen a sebben hagyni. A bírósági törvényszék most megsemmisítette ezt az ítéletet, azzal az indoklással, hogy operáció közben az orvosnak csakugyan nem volt módjában megkeresni a tű hegyét, de tudomással kellett volna bírnia arról, hogy letört és ezt közölnie kellett volna a pácienssel.

Elfogták a régen körözött hirhedt vásári tolvajokat

Csikszereda, április 14.

A három székely vármegye rendőrségére által már régebben körözött tolvajbandát sikerült ártalmatlanná tenni a csikszentgyörgyi csendőrségnek. A husvéti országos vásár alkalmával hatalmas tömeg gyűlt össze Csikszentgyörgyön. Az elárulások viszont egymásután jelentették a csendőrségnek, hogy árúkat megdézsmálják. Egész vég szövegetek, vásznakat edényeket, készruhákat és más árujukat olták el.

A helyszíntre vezényelt csendőrfőnöknek feltűnt egy jólöltözött férfi és két nőből álló társaság. Igazolásra szólították fel. A társaság tagjai erre izgalomba jöttek és különböző ürügyek alatt el akartak tűnni, de nem sikerült. A csendőrségre kísérték őket, ahol aztán néhány perc alatt kiderült, hogy szervezett vásári fosztogatóbandát sikerült lefűlelni, amelynek vezére Tintus József oltszemi cigány, aki különböző lopások miatt már eddig is csékely tíz esztendőre töltött börtönben. Társai, Mocior Ágnes és Varga Sándorné zaláni illetőségű cigányasszonyok, szintén régi ismerősei a székelyföldi csendőrségnek.

A díszes társaság néhány perc alatt bevallosta, hogy a vásáron történt lopásokat ők hajtották végre. A lopott holmikat eldugták, de hajlandók visszaszolgáltatni. Rövidesen hiánytalanul előkerültek az árúk, amelyeket visszaadtak tulajdonosaiknak, míg a veszedelmes fosztogatókat a csikszeredai ügyészségre kísérték.

Husvétii ajándékul:

Husz bánsági magyar vasutas kapta meg az elbocsátó levelet

Temesvár, április 14.

A temesvári vasúti üzletvezetőség a „hivatalos nyelv tökéletlen ismerete” címén megkezdte a vasúti alkalmazottak munkások és pályőrök leépítését. Az elbocsátottak az 1924-ben, tehát 9 esztendővel ezelőtt tartott nyelvvizsgán valamennyien megfelelték. Az elbocsátás az 1932-ben tartott vizsga eredményével indokolja az utcáról kését.

Az elbocsátás husvétii ajándékát eddig mintegy 20 vasutas kapta kézhez. Mondani sem

kell, hogy valamennyien magyarok. Egyikük 25 éve szolgál, négy gyermeke van. A nyugdíjpénztárnak is 25 éven át fizette az illetékeket s most semmi nyugdíjat sem fog kapni.

Az elbocsátólevelet, amely május elsejére szól, április 4-én kapta meg.

Ilyen családi helyzetű és szolgálati státusú csomó van az elbocsátottak között.

Jogi helyzetük reménytelen, mert egy előbbi, hasonló előzmények után megindított perben a Semmitőszék elutasító döntést hozott.

A nagyszalontai komiszár azért vakított meg egy ujságiról, mert magyar nótákat huzatott

Nagyvárad, április 14.

Pár héttel ezelőtt beszámoltunk arról a durva támadásról, amelynek Reményi Sándor nagyszalontai ujságíró volt az áldozata, undorító főhőse pedig Mihulin Mircea rendőrkiszár. A magyar megfélekezett rendőrtiszt egyik társa kíséretében megtámadta a kávéházban a rövidlátó ujságiról, akinek szemét olyan súlyosan megütötte, hogy Reményi teljesen elvesztette a látását.

Mihulin komiszár durva viselkedése akkora felháborodást váltott ki Nagyszalontán és Nagyváradon, hogy maga a belügyminisztérium küldött ki az ügyben vizsgálóbizost. Aliminescu vezérfelügyelő érkezett Nagyszalontára s a vizsgálatot rövidesen le is folytatta. Nem volt nehéz dolga, mert a komiszár beismerte, hogy megtámadta és megütötte Reményit s minden védekezése az volt, hogy „Jogos nemzeti felháborodásból” tette ezt, mert Reményi „magyar nótákat huzatott” a

kávéházban. Az ő véleménye szerint azok, akik magyar nótát akarnak huzatni, menjenek Horthy országába.

Aliminescu kihallgatta Reményit is, a ki kijelentette, hogy ő nem huzatott egyáltalában semmilyen nótát. Ő csak abban a társaságban volt, amely muzsikált magának. Meggyőződése szerint Mihulin azért támadt rá, mert megírta néhány viselt dolgot s emiatt akart bosszút állani.

Aliminescu kijelentette, hogy az ügy nagyon súlyos. Mihulint felfüggesztik, társát pedig, aki a kíséretében volt, büntetésből Belényesre helyezik át. Egyébként a vizsgálat során az is kiderült, hogy a két zabolátlan nagyszalontai rendőrtisztviselő a kommunisták összefogdosását is arra használta fel, hogy meghurcoltassa azokat, akikre valamiért haragudott. Nagyszalontán tehát nem a kommunistákat fogták össze, hanem a két rendőrkiszár haragosait.

A székelyföldi iparostársadalom Szabó Bényi mellett

A csikszeredai és sepsiszentgyörgyi iparosok akciója

Csikszereda, április 14

Szabó Bényi iparosképviselő azon elhatározásával kapcsolatban, hogy összes viselt tisztségei és parlamenti mandátumáról lemond, Csikszereda és vidéke ipartestülete közgyűlésén osztatlan lelkesedéssel nyilvánult meg az iparosvezér mellett. Egyben a gyűlés állástfoglalt a mellett, hogy Szabó Bényi személyéhez továbbra is ragaszkodik s minden lehető elkövet azírta, hogy lemondási szándékától eltérítse. E célból megleghangú levelet intéztek hozzá:

A Szabó Bényinek megküldött levél többek között a következőket tartalmazza:

— Csikvármegye kisiparoságának nevében kérve-kérünk arra, hogy elhatározásait ne tartsd fenn. Kérjük a jó istent, adjon Neked küzdő szívet ahhoz,

hogy a közért elviselhesd azokat az ostorcsapásokat, amelyek sajnos mindenkinek kijárnak, aki a köz javára dolgozik.

— Tudjuk, hogy amit kérünk, újabb áldozat az Ember részéről, akinek önzetlen, munkás lényén, áldozatos lelkületén és minden lépésével a kisiparosság javáért dolgozó egyéniségén sikerült halálos sebet ütni.

— Ezt az áldozatot azonban meg kell Neked hoznod a kisiparosságért. A Te helyed ott van a küzdők sorában. Becsületess multad, tehetséged, önzetlenség, tisztaság közéleti tevékenységed juttatott oda s az iparosság általános bizalma nem enged el onnan.

— Amikor a csiki részek kisiparosságának közgyűléséből a határtalan szeretettel megnyilatkozását küldjük hozzád, ismételtlen arra kérünk, hogy maradj továbbra is vezérünk. Mi követni fogunk és támogatunk azzal a ragaszkodással, amely Csikvármegye minden kisiparosának a lelkében él irántad.

A csiki iparosok remélik, hogy önzetlen ragaszkodásuk nyilvánításával hozzájárulnak képviselőjükön ütött seb beheggesztéséhez és sikerül komoly elhatározásától visszatéríteni, mely pótolhatatlan veszteséget okozna az erdélyi iparoságnak.

Sepsiszentgyörgy, április 14

Szabó Bényi kamarai képviselő lemondásának híre megmozdulásra készítette otthon tölthessék.

Borotválkozásnál legfontosabb a biztonság...

Hosszú évfizetek munkája és tapasztalata a legjobb biztosíték a „Gillette” készülékek és pengék kifogástalan minőségéért. Bármely csomagban minden penge kifogástalan. Minden az az olcsó, ami jó. Az új „Gillette” pengék találnak úgy a régi, mint az új típusú „Gillette” készülékekhez.

Gillette

Cipőtalpalásnál

kérje cipészétől

a **PALMA OKMA**

tartótalpat.

Sok pénzt takarít meg!

Sepsiszentgyörgy város iparos társadalmát is. 255 aláírással ellátott memorandumot vitt egy 18 tagból álló küldöttség Lurtz Gyula ipartestületi elnök vezetésével Szabó Bényihez, kérve őt lemondásának visszavonására, különösen abból az indokból, bárha méltatlanul támadják és támadták, emelkedjék felül a rosszindulatú gyanúsításokon, s maradjon ezutánra is az iparostársadalomnak vezetője, s maradjon meg összes eddig elfoglalt helyein.

Szabó Bényi lekötözött szívességgel fogadta a sepsiszentgyörgyi küldöttséget, részletesen kifejtette lemondásának körülményeit, indító okait, s kijelentette, „aligha hiszi”, hogy ezt meg tudná másítani, végleges elhatározását fenntartotta és ígérte, hogy az érdekelteket kellő módon értesíteni fogja.

Sepsiszentgyörgy város és az egész Háromszékvármegye iparosága bizton reméli, hogy szerette tisztelt iparostársaság vezére, bárha nehezebb is fog esni, meg fogja változtatni elhatározását és iparos társai érdekében is maradni fog az eddig is becsületes lekiismeretességgel betöltött összes tisztségeiben.

A BÁNSÁGI MAGYAR PÁRT
ÁLLASFOGLALASA

Temesvár, április 14.

A bánsági magyar párt elnöki tanácsa egyhangú határozattal kimondotta, hogy Szabó Bényi brassói képviselőnek mandátumáról való lemondását az egész magyarság szempontjából pótolhatatlan veszteségnek tartja. Az elnöki tanács Szabó Bényi bizalmáról és nagyrabecsüléséről levélben értesíti és egyben hivatalosan közli a pártközponttal, hogy Szabó Bényinek, mint az egyetlen iparosképviselőnek és mint a parlamenti csoport egyik legaktívabb tagjának, további képviselői működését elengedhetetlennek tartja.

A bánsági magyar párt csatlakozik a Szabó Bényi mellett megindult országos mozgalomhoz.

— Akiknek a szívük működése rendellenes, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Szívzsakorvosok megállapították, hogy a Ferenc József víz szívelzsirosodásnál és billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Feloszlatták a karánsebesi internálótábort

Nagyvárad, április 14

Három héttel ezelőtt hagyta el a karánsebesi internálótábort a szabadonbocsátottak első csoportja. Az ottmaradtak azóta minden nap várták, hogy rájuk is sor kerül. Most végre megjött az utasítás, hogy az internálótábort oszlassák fel. A táborban nagyváradiak, nagyszalontaiak és néhány biharmegyei falusi volt. A foglyokat egyedül Popoviciu dehtektiv kísérte a nagyváradi állomásig, ahol Vigila komiszár vette át őket. Rövid formalitás után valamennyi foglyot elengedték, hogy a husvétii ünnepeket márt otthon tölthessék.

Töltse a husvétii ünnepeket

Szinajában

A kaszinó állandóan nyitva van

Minden szórakozás

Színház, hangos-mozgó, dancing, jazz

Elsőrendű étterem

Roulette-Braziliana-Baccarat

Japán újabb provokáló ténykedése Oroszország ellen

Elvágta az orosz vasuti összeköttetést Távol Kelet felé

Charbin, április 14

Japán ma nem támadt Oroszország ellen, de ismét olyan ellenséges lépést tett, amely még jobban elmérgesítette a helyzetet. Japán csapatok ugyanis ma megszállták Pogranicsniját és Mandsurit. Ez a két helység a kelet-kínai vasutak két végpontja.

Ilyen körülmények között Oroszország és a Távol Kelet között minden vasuti összeköttetés megszűnt.

Sanghai jelentések szerint a mandzsu kormány visszautasította azt a jegyzéket, amely a kelet-kínai vasuti konfliktusra vonatkozik és amelyet Oroszország intézett a mandzsu kormányhoz. A jegyzék visszautasításával kapcsolatban továbbra is azt követeli a mandzsu kormány, hogy Oroszország azonnal juttassa vissza a jogtalanul birtokba vett vasuti kocsikat.

Meghosszabbították az idegen állampolgárok jelentkezési határidejét

Bukarest, április 14.

Az idegen alattvalók jelentkezésének, illetve új tartózkodási engedély iránti kérvényük beadásának utolsó határnapija április 15-ike volt. A munkaügyi minisztérium most rendeletet adott ki, a mellyel április 25-ig meghosszabbította a határpontot.

Nagyváradon az utcán összeesett egy öreg nő, akin arzénmérgezés tüneteit állapították meg

Nagyvárad, április 14

Dobay Jánosné nagyváradai öregasszony az utcán összeesett s mire a mentők megérkeztek, kiszenvedett. A mentőorvos megállapítása szerint a hullán az arzénmérgezés jellegzetességei ismerhetők fel. A rendőrség széleskörű vizsgálatot kezdett.

A gráci érsek nem tűri a náciegyenruhát a templomban

Grác, április 14

A gráci érsek fennhatósága alá tartozó plébániához ma rendeletet küldött, a melyben megtiltja, hogy április 20-án a nemzeti-szocialisták egyenruhájában jelenjenek meg az istentiszteleteken.

A nemzeti-szocialisták, természetesen az osztrák nemzeti-szocialisták ugyanis azzal a kéréssel járultak az érsek elé, hogy április 20-án, Hitler születése napja alkalmából egyenruhában jelenhessenek meg az istentiszteleteken.

Az érsek most azzal utasította vissza ezt a kérést, hogy Isten házába nem szabad politikát bevinni.

Nagyarányu sikasztás egy németországi bankban

Berlin, április 14

A karlsruhei Tisztviselői Bankban hatalmas sikasztásnak jöttek a nyomára. A bevezetett vizsgálat eddigi megállapítása szerint az elkezdett és elsikkasztott összeg meghaladja az 1 millió márkát.

A sikasztásnak több bűnöse van. Eddig hét igazgatót és vezetőtisztviselőt tartóztattak le.

Kérje mindenütt csak a

PUGET olajat

EXTRAVIERGE francia márká.

Kizárólag tiszta olajbogyóból.

Óvakodjék az utánzatoktól!

Ügyeljen arra, hogy a bődön lezáró kapszulája sértetlen legyen!

Aki megkóstolja a

PUGET olajat

állandóan ezt fogyasztja.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Gömbös magyar miniszterelnök feltűnő nyilatkozata a mai német rendszerről

— Magyarország nem szívesen veszi, ha az ő feje fölött dunai politikát csinálnak

Berlin, április 14.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök nyilatkozatot adott a Berliner Börzenzeitung Budapestre kiküldött munkatársának. A lap a magyar miniszterelnök nyilatkozatát nagy cikkben hozta ki.

Gömbös kijelentése szerint a mai magyar kormány is azon a véleményen van, hogy Magyarországnak meg kell őriznie a régi barátságot Németországgal. Bizonyos, hogy szinte sorsközösség áll fenn a két ország között s ez a sorsközösség parancsolja is a szívélyes baráti viszonyt.

Az együttműködés azonban mindkét állam részéről áldozatokat követel. Berlinnek is be kell látnia, hogy Magyarország jogosan számít Németországra, amikor agrárfeleslege elhelyezéséről van szó. Politikai tekintetben Németországnak el kell ismernie annak az álláspontnak a jogosságát, hogy

Magyarország nem szívesen veszi, ha az ő feje fölött dunai politikát csinálnak.

Gömbös nyilatkozatát Berlin politikai köreiből élénken tárgyalják.

12 helyen gyújtottak fel egy biharmegyei erdőt

A tüzet egyelőre még nem tudták elfojtani

Nagyvárad, április 14.

Csütörtökön délelőtt Dámos községnek Bratka mellett fekvő hatalmas bükkerdeje hirtelen kigyulladt. A tüzet az erdei munkások vették észre és nyomban rohantak jelentést tenni a községhez. Dámoson félreverték a harangokat, az egész falu rohant menteni az erdőt, amely a község legféltettebb kincsé. Az ottas azonban nehezen ment, mert az erdőben hatalmas szél fújt s a magasra csapó lángokkal szemben az emberi erő tehetetlennek bizonyult. A veszedelem pedig egyre nagyobbodott. Kiderült ugyanis, hogy

az erdő nem is egy helyen, hanem egyidőben egymástól messzefekvő helyeken gyulladt ki, ami kétségtelenné tette, hogy gyújtogatás történt.

Amikor a kétségbeesett erőfeszítéssel dolgozó falusiak az először észrevett tüzfészket valamennyire elárkolták, más oldalról hangzottak fel a riadt tüzjelzések. Rövid néhány óra

alatt hatalmas területet tarolt le a tűz és a lángok gyorsan terjedtek tovább a nagyterületű fenyvesek felé.

A veszedelmes tüzről a vármegyei prefektus is jelentést kapott. Nyomban utasította a környék valamennyi csendőrségét, hogy segítkezzenek a tűz megfékezésénél. A csendőrszárnyparancsnokság 300 embert vezényeltetett ki, de felvonultatták a környékbeli községek lakosságát is. A bükköst azonban már nem lehetett megmenteni. Az erdő javarésze délutánra már üszök lett s az égés még mindig tart. A kár egyelőre felbecsülhetetlen.

A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a 200 holdnyi területű bükkös egyszerre 12 helyen gyulladt ki, tehát kétség sem férhet a gyújtogatás tényéhez.

A hatóságok úgy vélekednek, hogy a gyújtogatást valamelyik olyan falu emberei követték el bosszúból, akiknek nincs erdeje.

Hitler szelleme Nagyon fájdalmas botrány a városi tanács ülésén Temesváron

Temesvár, április 14.

A városi tanács szerdai közgyűlésén az iskolai szubvenciók ügyét tárgyalták és ez alkalommal az erdélyi német kisebbség által átköcsönzött hitlerista szellem durva botrányt provokált — kisebbségek és kisebbségek között.

Ez a botrány, amelynek részleteit alább közöljük, rendkívül fájdalmas pontja a romániai kisebbségek történetének. De egyben hasznos pontja is.

Rúmutat arra, hogy hova jutnának itt a közös sorsra utalt nemzetiségek, ha eszméiket és érzelmeiket külföldről importálnák s az importúru afféle gyárfel kerülne ki, mint amelyet Hitler is dirigál.

Az ülésen Gábor dr. főpolgármester elnökölt. Dr. Ungár Adolf alpolgármester, a szubvenció kérdésének előadója közöl-

te, hogy a tanács 375 ezer lej iránzott elő a magyar és német iskolák segélyezésére. Javasolja, hogy ez az összeg a magyar és német katolikus iskolák között egyenlő arányban oszlassék szét a lakosság számarányának megfelelőleg.

Erre a javaslatra példátlan botrány tört ki. Ugyanis dr. Schmitz Ferenc alpolgármester, a németek megbízottja felugrott helyéről:

— Kikérem magamnak, hogy Ungár, a zsidó, a katolikus iskolák ügyébe beleavatkozhassék!

Erre a hat magyar tanácstag rendkívüli izgalomban, az asztalt verve ugrott fel és utasította vissza Schmitz komizkodó beleavatkozását:

— Ungár a magyar katolikusokat éppen olyan joggal képviseli, mint ön a német katolikusokat!

PÁRIZSBAN, VALAMENNYI SZÉP NŐ arcbőrének megőrzésére vagy az annyiira áhítozott fiatalos arcbőr elérésére nem használ más szépség-szert, mint a

"CRÈME SIMON".

mely a leghatásosabb, leghygiénikusabb, nélkülözhetetlen kozmetikai szer. Reggel és este a lemosástól még nedves arcbőrrre egy kevés.

CRÈME SIMON

"SIMON" - PUDER
"SIMON" - SZAPPAN

Óriási zaj keletkezett, amelynek végén a svábok belátták, hogy túllóttek a célon és úgy próbálták érdekeiket megvédeni, hogy az iskolaszék döntésére kívánták bizni a segély szétosztását. Ez ellen Gyulay János, dr. Lukács Jenő és Vetterány Viktor feltűnő éles hangon tiltakoztak, mivel az iskolaszék tagjai közül 4 sváb és csak egy a magyar.

Végül a közgyűlés a törvény alapján a magyar iskoláknak 175 ezer, a sváb iskoláknak 200 ezer lejt szavazott meg. A zsidó iskolák 120 ezer lejt segélyt kapnak.

Érdekes, hogy a svábok a saját tervezetükben saját iskoláiknak 250 ezer lejt irányoztak elő, míg a magyar iskoláknak csak 55 ezer lejt akartak adni.

Temesváron a botrányt élénken kommentálják s a kisebbségek közötti viszony elhidegedésétől tartanak.

Sorozatos öngyilkosság Németországban

Berlin, április 14

Berlin politikai köreit is élénken foglalkoztatja az a hír, hogy Klagemann dr., a német Vaskereskedelmi Rt. és a Danzigi Vaskereskedelmi Rt. közös vezérigazgatója váratlanul öngyilkosságot követett el. Klagemann veronállal megmérgezte magát és meghalt.

Hivatalos jelentések szerint az öngyilkosság oka anyagi gondok, azonban olyan hírek is vannak, amelyek az öngyilkosságot politikai kérdésekkel hozzák összefüggésbe.

Fiatalság és üdeség...

két tényező, melyet minden nőelőnyben helyez. A nő kívánsága minden alkalommal tetszeni és maga köré varázsolja a tavasz és a fiatalág illatát. A CUBANITA kölni viz, kitűnő és finom illata kiegészíti egyéni bájoságát. A CUBANITA kölni viz a parfüm művészetét ismerők kedvence lesz.

Eau de Cologne
cubanita
D'Argy

HIREK

Titokzatos romboló sugarak egy brazilai laboratóriumban

London, április 14

Dr. Pinto saopauloi mérnök kísérletezés közben rendkívül veszélyes sugarakat fedezett fel, melyek villamoskésülékekből áramlanak ki s tüzet, sőt robbanást is idézhetnek elő. A feltaláló megvan győződve, hogy ilyen sugarak okozták az összes hajótüzeket, amelyek okait eddig nem sikerült felfedezni, mint az Atlantique, a Georges Philippart, az Empress of Scotland, a France és az Európa fedélzetén támadt tüzvész. A titkos sugarak olyan rettenetes romboló erővel bírnak, hogy dr. Pinto az emberiség érdekében titkolja felfedezése lényegét, de a brazilai Mérnök Egyesület zárt ülésén szigorú titoktartás pecsétje alatt ismertett bizonyos részleteket.

— CSAK TRÉFA VOLT A DEBRECENI BOMBA. Tudósítónk jelenti: Jelentettük, hogy a debreceni Bika-szálloda egyik földszintes tűzlethelyiségének a redőnye mögött „bombát” találtak. Az üzlet tulajdonosa azt hitte, hogy merénylet készült ellene s ilyen értelemben feljelentést is tett a rendőrségen. A kiszállított rendőri bizottság aztán megállapította, hogy a redőny mögött elhelyezett „bomba” egy régi gránáthüvelyből készített disztárgy, amelyben semmiféle robbanóanyag nincs. A megijedt tulajdonos így valóban áldozatul esett — egy eléggé vaskos tréfának.

— MI LESZ A NAGYVÁRADAI MUNKAKAMARÁVAL? Tudósítónk jelenti: Joánitescu miniszter legutóbbi nagyváradi látogatása alkalmával ígéretet tett, hogy Nagyvárad is megkapja a munkakamarát, mert valóban terhes volna, hogy a nagyváradi alkalmazottak a munkaadóikkal való nézeteltérés esetén Aradra szaladgáljanak. A munkakamarák felállításával ugyanis a városi iparhatóságok jogköre megszűnik. A kamarai választásokat április 21-re már kitűzték, de a miniszteri ígéret megvalósításáról semmi hír nincs. Nagyváradon úgy vélekednek, hogy Bihar megye képviselői és szenátorai hanyagolták el a kérdést, holott a megyének valóban nagy érdeke lenne a munkakamara kiharcolása.

— NEM SIKERÜLT OLCSCÓ LISZTET VENN. Valeriu Cerică és Joan Cerică szászveresmarti lakosok megjelentek a holtövényi malomban, ahol előadták, hogy 20—20 kg. lisztet akarnak venni. Miután a liszt árát kifizették, a kapott utalványt a malom raktárába mentek, ahonnan Kolf Petru malombeli szolgálójával több mint 10 mázsa lisztet szállítottak el. Csakhamar rájöttek a szélhámosásra, mire mindkettőjüket letartóztatták s a brassói ügyészségre kísérték.

— KOLOZSVÁRI HIREK. Tudósítónk jelenti: A városi tanács bűnvádi feljelentést tet ismeretlen tettesek ellen, akik a sétatéri és a főtéri padokat a két legutóbbi éjszaka folyamán megrongálták és bepiszkolták. — A város költségvetési tervezetét a belügyminisztérium nagyjában jóváhagyta. Hozzájárultak az új vásártérre vonatkozó tervezet kivételéhez és engedélyezték a járdajavításokat is.

Öfelsége a vendég!

Ez a mi jelszavunk és a mi sikereink titka.

Mindent a vendégért és mindent a vendégnek!

A legjobbat, a legolcsóbbat!
A legjobb helyen fekvő szállodánkban nagyon jó szobát, kitűnő ellátással

12 P.-ért adunk
Bristol Szálloda
Budapest — Dunapart.

Az angol amerikai nyeloben az utóbbi években két új szó keletkezett. A két szó két rokon emberfajta jelöl. Az egyik a yes-man — aki mindenre igent mond, a másik a nodder, aki mundeure bólint. A két szó szülőháza állítólag Hollywood, ahol az embereknek még van érzékük a humor iránt. Az angolok szerint minden nagy vállalat: színház, ujság, bank és gyár tele van igen-emberekkel és bólintókkal. A két emberfajta, bár látszólag nagyon hasonlítanak egymáshoz, egy világ választja el. Az igen-ember felelőssége teljes tudatában, komolyan, határozottan, minden lehetőséget mérlegelve, halálmegevető bátorsággal — helyesli a főnöke álláspontját. Ha a főnök kérdő tekintetet vet rá és kérdő hangsúllyal adja elő valamelyik tervét, az igen-ember összerándolja homlokát és komolyan, hosszas megfontolás után mondja ki az igent. Nem kapitulál rögtön, mindig érezteti azt a lehetőséget, hogy — ha akarná, nem is mondhatna és bár erre soha sem kerül sor, a főnökben mindig megmarad a nehezen kiírt győzelem kellemes illúziója. A bólintó nem ilyen okos és erélyes. Legtöbbször meg sem érli azt, amire bólint. Előre bólint mindenre. Szeretné látni azt az ötletet vagy javaslatot, amire ne bólintana. Ha baj történik, azzal védekezik, hogy ő előre megmondta. Csakugyan, nincs homályosabb és kétértelműbb mozdulat, mint a bólintás. Van emberek, akik szédületes karriert futottak be azzal, hogy egész életükben egyebet se tettek, csak bólintottak.

Pénzhamisító üzem külső finanszírozással A hamisítók a kölcsönöket hamis ezüst- pénzekkel fizetik

Beszterce, április 14.

A besztercei csendőrpáncsnokság egy hét tagu, cigányokból álló pénzhamisító bandát tartóztatott le. A vakmerő pénzhamisítók nemcsak 10, 20 és 100 lejes ércpénzeket, hanem magyar ezüstkoronákat és cseh koronákat is gyártottak.

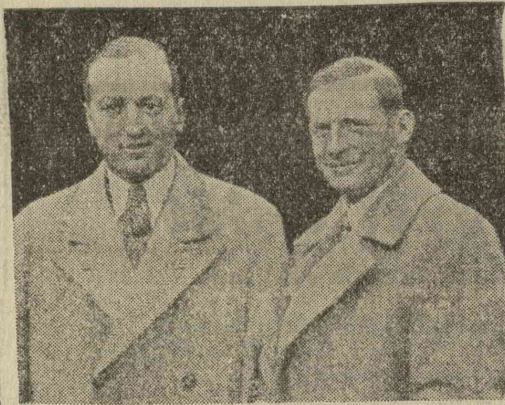
Az üzemköltség fedezésére rendszerint kölcsönöket kértek. Buttás Demeter naszói gazdálkodótól 20 ezer lejt kaptak, amiért 10 és 100 lejeseket, továbbá magyar ezüstkoronákat szállítottak. Neagoinu Simon naszói lakos 6000 lejt adott

kölcsön a pénzhamisítóknak, amiért cseh koronákat kapott. Egy Schmeller Benjámint nevé 3000 lejt bocsátott a társaság rendelkezésére, amiért 10 és 100 lejes ércpénzek gyártására szolgáló kliséket adott a cigányok.

A hamisítványok a megtevesztésig hűek voltak. A hatóságok egyelőre nem tudják pontosan, hogy a társaság mennyi hamispénzt hozott forgalomba. Letartóztatásuk alkalmával lakásukban 11 kg. kész hamispénzt találtak.

A héttagu bandát a csendőrség a kolozsvári ügyészségre szállította.

ÚJ AUTÓVILÁGREKORD

Frankl (osztrák, a képen balra) és Lehman (német, jobbra) új autós sebességi világrekordot állítottak fel. A Berlin és Hamburg közötti 270 kilométeres utat 2 óra 1 perc és 33 másodperc alatt tették meg. 19 perccel javították az eddigi rekordot.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint lényegesen hőváltozás várható, északnyugaton kisebb esők lehetségesek.

— MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi sziguranca két hónappal ezelőtt, felsőbb utasításra hivatkozva, 14 munkanélkülit és intellektuelt tartóztatott le, akiket a gyulafehérvári ügyészség fogházába szállítottak. Hatot közülük időközben szabadlábra helyezték, míg a többi nyolcat, névszerint: Simó Gézát, Bob Jánost, Gál Kálmánt, Nemes Dezsőt, Sós Józsefet, Benke Pált, Kovács Elemért és Smuk Antal most engedték el. Velük egyidejűleg hagyta el az internáló telepet Imecs István szászrégeni és Zaharia István maroshévi munkás is. — Simon Márton 50 éves sárpataki gazda felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka: gyógyíthatatlan betegség.

— BAPTISTA LESZ, HA FEL NEM MENTIK. Nagyváradról jelentik: Miklós János almamezői lakos a község erdejéből fát lopott. Rajtacsípték és bíróság elé került. A tárgyaláson felmentését kérte azon az alapon, hogy a lopott fából keresztifákat ácsolt a falu temetőjébe. Amikor látta, hogy a bíróság ezt a mentést nem fogadja el, fenyegetőleg jelentette ki, hogy baptista lesz, ha elítélik. Mégis elítélték. Ötven lej pénzbüntetést kapott és meg kell térítenie a község kárát is.

— HARMATHNÉ MARGIT HANGVERSENYE. A brassói magyar társaságban gyönyörű hangjáról és pompás énektudásáról előnyösen ismert dr. Harmath Zoltánné Nagy Margit, szakemberek sürgőssé elhatározta, hogy a nyilvánosság elé lép és első hangversenyét Brassóban fogja megtartani. A hangversenyt április hó 25-én este fél 9 órakor tartja meg az Aulában. A talentumos művésznőt zongorán Bojérné Hühner Margit fogja kísér-

ni. Brassó zenei köreiben nagy érdeklődéssel várják a bemutatkozó hangversenyt, mely előreláthatólag a legfényesebb siker jegyében fog lezajlani. A hangversenyre szóló belépti jegyek április 19-től kezdve a Hiemesch Vilmos-féle buzasori könyvkereskedésben válthatók. Előjegyzéseket már most elfogadnak.

★ A BRASSÓI BANKOK szombattól, f. hó 15-étől húsvétkeddig, f. hó 18-ig bezárólag zárva maradnak.

— MEGHALT A LEGNAPSZERÜBB AMERIKAI GAVALLÉRBETŐRŐ. Az amerikai sajtó nem minden melankólia nélkül parentálta el egyik régi jó ismerőst, az Egyesült Államok legegységesebb gavallérbetőrőjét, aki két nap előtt halt meg tüdőgyulladásban, hatvanéves korában. A finom világi igazi neve Robert McCormick, de vagy harminc álnéven szerepelt, legismertebb becézőneve English Bob volt. Ezt a szép nevet annak köszönhetette, hogy ohioi születésű léte, a legtekélyesebb oxfordi kiejtéssel beszélt. Ruháit akármelyik herceg megirigyelhetné; mindig volt huszonöt-harminc öltözet ruhája és nyolc-tíz felöltője, fehérneműről, pyjamákról és cipőkészletről nem is beszélve. English Bob jó külsejű és elegáns világi léte hölgyekre specializálta magát és még idős korában is szép sikereket aratott. Legutóbbira mult ősszel rabolt ki egy newyorki hölgyet — tízezer dollár értékben. Minthogy élete folyamán vagy negyvenszer volt dolga a rendőrséggel, a detektívek nyomban ráismertek a rablás körülményeiből, elcsípték és azóta kórházban fektült most bekövetkezett haláláig. McCormick büszkén mondhatta el magáról, hogy a büntetőtörvénykönyv valamennyi paragrafusával megismerkedett.

— INKÁBB A HALÁL, MINT A BETEGSÉG. Keresztes János 77 éves keresztvári földműves felakasztotta magát és meghalt. A csendőrségi nyomozás megállapította, hogy az idős gazdát gyógyíthatatlan betegsége üzte a halálba.

Lux-Mozgó, Brassó

A húsvéti ünnepek nagy szenzációja

GRETA GARBO

legnagyobb filmdrámája és utolsó alakítása

SUSAN LENOX TÜNDÖKLÉSE

(A KURTIZÁN)

Egy szerencsétlen asszony tüneményes pályafutása, a férfi főszerepben CLARK GABLE, az új VALENTINO

Gondolja meg:

Most 16 felvételt készíthet 4 1/2 x 6 cm. nagyságban, minden 6x9 — filmtekercsrel — tehát majdnem ugyanazért az ártért tizenhat 4 1/2 x 6 cm. nagyságú felvételt kap, az eddigi nyolc felvétel helyett.

Box Tengor és Ikonta 4 1/2 x 6 cm.

Ezek az új, gyönyörű Zeiss-Ikon formátum kamarái. Minden jobb fényképezési szakületben bármikor megnevezheti. Gazdagon illusztrált prospektust a Zeiss-Ikon vezérképviselő is küld:

Vezérképviselő: **James B. Gibson**
București III. Str. G. ral Lahovary 86

Természetben is vissza- fizethetik a gazdák az államtól kapott vetőmagot

Bukarest, április 14.

A hivatalos lap április 11-iki számában megjelent minisztertanácsi határozat felhatalmazza a földművelésügyi minisztériumot, hogy a tavaszi vetésre a gazdáknak szétosztott vetőmag természetben visszafizetését esetről-esetre engedélyezze. A buza visszatérítésénél tíz százalékot kell hozzáadni, az idej aratású búzából s a visszatérítésnek legkésőbb október 1-ig meg kell történnie.

Engedélyezték azt is, hogy buza helyett más terménnyel fizesse vissza a gazda a kapott vetőmagot, így árpával, rozs-szal, vagy régi kukoricával. A földművelésügyi minisztérium miniszteri rendelettel fogja megállapítani, hogy a kiosztott búzának mennyi az ellenértéke más terményekben.

Ezek az intézkedések azonban csak olyan esetekben alkalmazhatók, amikor a földművelésügyi minisztérium, illetve annak helyi szervei úgy találják, hogy a mezőgazdák nem képesek pénzben visszafizetni a kapott vetőmagot.

— EGY HÁROM ÉVES KISLÁNY BORZALMAS HALÁLA. A háromszék-megyei Keresztvár községben halálos szerencsétlenség történt, amelynek egy 3 éves kislány esett áldozatul. Egy Iacob Maria nevű falusi asszony Magdalena nevű kislányával a szomszédba ment, ahol a szomszédasszony egy nagy üstben éppen edelt készített disznóinak. A kislány asszony néhány percre magára hagyta a kislányt, aki játék közben belesett a forró vízzel teli üstbe és megfulladt.

SPORT

Országos asztalitenisz-versenyt rendez a brassói Ivria

Brassó, április 14

A húsvéti ünnepek alatt nagyszabású zárttermi sportlányosságban lesz része Brassó sportkedvelő közönségének. Az Ivria Sport Club országos jellegű asztalitenisz-versenyt rendez (valószínűleg a Redout kétertermében), amelyen az ország legjobbjai indulnak.

E versenyen kerül elsőizben sor a Vágó

András elhunyt klubelnök tiszteletére alapított vándordíj küzdelmeire s már az első forduló nagy harcot fog hozni.

A nevezések már folynak s eddig Brassó legjobbjai közül Temesvárról, Kolozsvárról, Aradról és Nagyváradról neveztek kiváló versenyzők, köztük Steiner, a többszörös országos bajnok is, úgyhogy nemcsak izgalmas, hanem érdekes, színvonalas sportot láthat a közönség.

Rövid sporthírek

A Balkán-Kupa labdarugómérkőzésorozat plakátjára hirdetett tervpályázatot sok pályázó közül Molnár Jenő nyerte meg s az 5000 lejes díjat ő kapja.

Az Encián húsvéti turáját a Bucsecsre rendez. Indulás szombat éjjel 12 óra 30 perckor a nagyalomásról. Bővebb felvilágosítást az egyesületi helyiségben lehet nyerni. (Hirschler-u. 21.)

A temesvári katonai hatóságok megtiltották a hadsereg tagjainak, hogy labdarugómérkőzéseken bíráskodjanak és játszszaanak. A rendelet eltiltja Lakatost, Körtömányt és Moravetzet a játéktól s emiatt illetékes körök a hadügyminisztériumhoz fordulnak orvoslásért.

A magyar vívószövetség június 9 és 18-ika közt rendezi az Európa-bajnoki vívóversenyeket. Azt tervezik, hogy a versenyt a margitszigeti fedettuszodában

rendezzék, melynek medencéjét megfelelő állványozással befödnek.

Az Ujpest prágai mérkőzésén a cseh csapat négy gólját a magyar Kocsis, az Ujpest két gólját Avar lőtte.

A Kolozsvárt játszó magyar proficsapatot még nem állították össze. A keret tagjai közt van Ujváry, Futó, Beretvás, Vig, Ottávi, Kis-Kalkusz, Brunecker.

Babe Ruthnak, az amerikaiak leghiresebb baseball játékosának évi fizetése 52 ezer dollár (több mint nyolcmillió lej) s ezért az összegért hat hónapig kell játszania.

A magyar DC keret megkezdte edzéseit. Gabrovitz Straubot 6:3, 3:6, 6:2, 6:0 arányban verte, Drjetomsky Bánót pedig 6:4, 6:2, 7:5 arányban.

A fin-eszt-magyar birkózóversenyre a magyar csapatot a következőkből állították össze: Zombory, Ferencz, Kárpáti, Finyák, Maróti, Papp, Varga.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

(Berlin) A sajtóban elterjedt hírek szerint Oroszország azt tervezi, hogy Németországi rendelkezéseit csökkenti és ehelyett újabb államokkal igyekszik kiépíteni kereskedelmi kapcsolatait. E téren elsősorban Franciaországra, Svédországra, Lengyelországra és Finnországra gondolnak. Svédország kivétel 1932-ben 21,5 millió rubelt tett ki az előző évi 15,6 millióval szemben. A főbb kiviteli cikkek voltak: golyós csapágyak, turbinák, elektromos gépek, különleges acél, furógépek és acéltöntvények.

(Bukarest) A hazai nyersanyagellátás biztosítására irányuló törekvések kapcsán kísérleteket szándékoznak folytatni a Bünútban a gyapottermelés meghonosítására. Azt hiszik, hogy a Bünút éghajlata és talajviszonyai megfelelnek a gyapottermelésnek. Stirbey herceg, aki Dobrudzsában már meghonosította a gyapottermelést, most tíz vagyon gyapotcserjépalántát küldött Temesvárra, hogy az a kiválasztott területen a kísérleteket megkezdjék. A termést a bufteai vállalat fogja feldolgozni. A Dobrudzsai gyapottermelés 1927-ben 9 hektáron 19 mázsa volt, 1932-ben pedig már 85 hektáron 252 mázsa gyapot termelt.

(Varsó) A lengyel ipari és kereskedelmi minisztérium hivatalos lapja a Polska Gospodarcza kimutatása szerint a lengyel részvénytársaságok életében a következő fejlődés állapítható meg: 1930-ban 1547 vállalat tőkéje 3,214 millió zlotyt tett ki, amelyből 1225 millió (38,1 százalék) volt a külföldi tőke. 1931-ben ezek a számok a következőképpen alakultak: 1566 vállalat 3343 millió zlotyval, ebből külföldi tőke 1491 millió (44,6 százalék). 1932-ben: 1592, — 3385, — 1545 (45,6 százalék). 1933 január 1-én pedig 1414 vállalat 3,460 millió zloty tőkével, melyből külföldi 1618 millió (46,7 százalék). A külföldi tőkében az egyes államok a következő százalékokban vesznek részt: Franciaország 24,4 százalék, Németország 23,4,

Egyesült Államok 21,9, Belgium 10, Anglia 4,9, Ausztria 3,5, Hollandia 2,8, Svájc 2,8, Svédország 2,3, Olaszország 1,5 és Csehszlovákia 1,1 százalék.

(Berlin) Most lépést életbe a német-magyar forgalomban az új állatszallítási díjszabás. Az új díjtételek szarvasmarhára, szürnyásra és élő halra vonatkoznak.

(Oxnard) Az Egyesült Államokban W. J. McInnes nevű farmer ültetett először paprikát a kaliforniai Oxnardban. A szükséges magot Magyarországról és Spanyolországból szerezte be. A termelés kielégítő eredménnyel járt.

VETÉSHÉLYZET VILAGSZERTÉ

Argentínában a szántási munkálatok elkezdődtek. A kukoricatermés a kedvező időjárás folytán kecsegtető.

Ausztráliában nagy szárazság uralkodik, mely a szántási munkálatokat megnehezítette. Ennek következtében a vetésterület kisebb lesz, mint múlt esztendőben.

Az Egyesült Államokban az időjárás viszonyok általában kedvezők voltak a különböző gabonaművek fejlődésére. A mezői munkák meglehetősen elmaradtak, mert a viszonyok nem voltak alkalmasak a munkálatok számára.

Indiában hamarosan aratnak. Legutolsó becslések szerint exportfeleslegre nem számítanak.

Európában az időjárás igen bizonytalan volt, hatalmas viharok léptek fel, melyek a vetésekre kártékonyak voltak. A tavaszi vetések állása:

Angliában és Franciaországban igen kedvező, a fejlődés jelentékeny.

Olaszországban a helyzet szintén kielégítő.

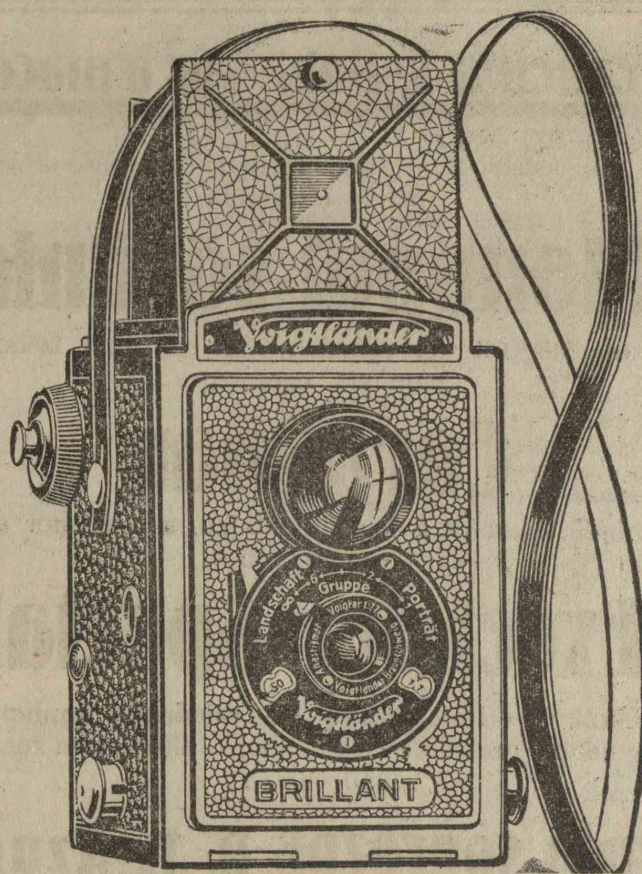
Spanyolországban az időjárás továbbra is kedvező.

A Balkánon a hirtelen időváltozás után ismét enyhe idő következett, károk a vetésben alig fordultak elő.

Romániában a száraz idő tovább tart, a mezői munkák folynak. Kedvező jelenségek érkeznek az őszi buzáról, melyeket elégséges hó takart a télen úgy, hogy kellő nedvességgel rendelkeznek. A helyzet igen kedvező a tavaszi vetésekre is.

Oroszországban a tavaszi munkálatok csak a déli részeken haladnak előre. A vetőmagokat illetően nagy nehézségekkel küzdenek.

Németországban az időjárás a tavaszi munkákra nézve rendkívül kedvező, a vetések igen jól állanak.

Szép, elegáns, pontos
és amellet
mégis milyen olcsó!

Voigtländer

Voigtländer gépek és fényképészeti cikkek

kaphatók eredeti gyári áron

C. H. NEUSTÄDTER DROGERIÁBAN

Tulajdonos: Neustädter K. és Fromm E.

Díjtan szaktanácsadó.

BRASSÓ, KAPU UTCA

Díjtan szaktanácsadó.

Megváltoztatták egyes országos vásárok időpontját

Brassó, április 14

A Monitorul Oficial-nak ugyanez a száma hozza az ipar- és kereskedelmi miniszternek az állatvásárokról vonatkozó rendeletét is a következőkben:

Temes-Torontálmegyében az évi állatvásárok napja, Ága és Nagytópoly községekben a következőképpen változik:

Ága (Brestovat) községben április 1. helyett április 8. és október 14. helyett október 4.

Nagytópolyon (Topolavetul-Mare) már-

cus, június, szeptember és december hónapok 14. napján lesznek, a régi április 28., június 16., augusztus 11. és december 22. helyett a nagyvásárok.

A biharmegyei Nagyszalontán az idén április 21-én, pénteken lesz a nagyvásár. Jalomita megyében Lehiu községben megszüntetik az állatvásárokat.

Az aradmegyei Lippa városban az évi állat- és áruvásárt a jövőben azokon a pénteki és szombati napokon tartják meg, amelyek közvetlenül megelőzik április 23-ikát, szeptember 8-ikát és november 8-ikát.

Cetatea-Alba megye Iserlia községében megszűnnek a heti állat- és kirakó-vásárok.

A tavaszi szezonban a hirneves REKLÁM ÁRAK Carmen cipők eladásánál!

FÉRFICIPŐ Lei 425

NOICIPŐ Lei 375

18-21-ly

Lei 135

22-25-ly

Lei 165

Carmen, cipőüzlet, BRASSÓ, KAPU-U. 21

TENISZ- és ATLÉTIKAI

felszerelések a legolcsóbbak

TRITSCH-nél BRASSÓV Kolostor-u

Viszonteladónak engross-árak

Semmi hüho!

Semmi fényreklám!

Ellenben a legjobb sör a piacon!

Aki megbecsüli a jó italt, tegyen összehasonlítást és ítéljen elsőrendű

Monopol-sörünk

mai minőségéről, az egyetlen más sör által, ízében el nem ért, egészséges

Caraiman

sörünkről, valamint a legkitünőbb ízű, a Szalvator sörrel egyenrangú

Excelsior-Special

sörünkről. — Palacksörünk — mindenütt kapható — a legújabb, praktikus leszakítható alumínium-zárakkal van ellátva.

AZUGA-SÖRFŐZDE R. T. Azuga.

Azuga sör

Azuga sör

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzteri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény.

Vétel-eladás

Eladó egy 2500 kg-os INTERNATIONAL, nagyon keveset használt jó gummikkal. Petry, Tg. Mureş. 1974

FÜZŐK,

női harisnyák legjobbak legolcsóbbak

GRUBER-nél

BRASSÓ, Weisz Mihály-u. 18

Kerékpárját

ingyen javítom,

ha alkatrészt nálam vásárol

STRÉM JÁNOS

Brassó, Weisz Mihály-u. 22

O csobb a legolcsóbbnál.

J. SANDER

Brassó, Str. Voievodul Mihai 13 sz. (volt Kolostor-u. Az udvaron balra) — Állandó nagy raktár női, férfi, ruha és felöltő szövetekben, gyermekruhaanyagokban, hozzávalókban, segésvári szöttek, nyomott, fehér és kelengyeárakban, harisnyákban és mindenféle más ruházati cikkekben. — Kérem tekintse meg raktaram vételkötözettség nélkül!

Eladó adómentes ház, üzlet-helyiséggel. Brassó, Csatorna-utca 12. Érdeklődni: Honvéd-utca 27/a. 1925

„Peschka“ borpince, volt „Transylvania“, Brassó, Str. Regele Carol (Kapu-utca) 36., ajánlja fajtiszta borait, 8 különböző minőségben, likörjeit, frissen töltött palacksöröit, legolcsóbb árakon. Cukorbajosoknak külön márka. Rendelek házhöz szállítatnak.

Jókarban levő gypaju fésülőgépet eladok Erzsény György, Joseni, Ciuc. 1930

Mégvételre kerestetik 3 réti síkszita. Pünköszt János, Tatrang. 1912

Állást nyer

Uri ismerettséggel bíró Sadchenek (közveitők) irjanak Informátor B Iroda címre, I. mişoara, Str. Gye Lázár 6. 1928

Preciziós technikai szakembereket keres „GENIUS“ Laborator-Technic. Ing. A. J. Stoica et Co. Braşov, Str. Lungă 14. 1928

Vegyes

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 10 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Tavaszi ültetéshez

gyümölcsfa-oltványt és több faiskolai cikket legjobb minőségben ajánl

Gazdasági tanintézet faiskolája

Telefon 104. MEDIAS Telefon 104. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BOROK

A húsvéti ünnepekre borokat a legjobban és legolcsóbban a

Külföldi Bortermelők Szindikátusa egyetlen ikeratánál — Kostolópróbák vételkényszer nélkül. Győződjék meg személyesen a kiváló minőségéről. Lerakó: Brassó, Weisz Mihály-utca 13.

Lanszor összeirták már ezeket a betéteket, de az összeírásokon túl nem jutott a dolgoz. A két állam között ebben a kérdésben még mindig nem jött létre megegyezés.

Pálffy Mózes, Cristur. Nyert 35 lírá „G. I.“ Fogaras. Nem nyert. Érték kb. 1400 lej.

Szerkesztői üzenetek

Mindazoknak, akik a budapesti mintavásár utazási kedvezményei iránt érdeklődtek. A budapesti mintavásár május hatodikától 15-ig tart. Vásárigazolványt mindazoknak váltani kell, akik a vásárra felutaznak. Vízumkedvezmény: Magyarországon utólagos kedvezményes magyar vizum váltható. A magyar vonalak 50 százalékos vasuti kedvezményt adnak. — Dr. B. G., Kovászna. A fenti üzenet önnek is szól. — W. M., Medgyes. Nem kell közelebbi cím. Beszterce olyan kicsi város, hogy feltétlenül ismerik. — P. András. Ezzel a kérdéssel a B. L. már annyit és olyan behatóan foglalkozott,

hogyan verses alakban ismét szőnyegre hozni nem lehet. — „Hol az igazság?“ E pillanatban az Ön és társai ügye nagyon szomorúan áll. Az önök ügye azonban sokáig nem állhat a mai forrponton. Nem lehet az, hogy 47 évi szolgálat után önt minden nyugdíj és végkielégítés nélkül bocsátják el és egészen bizonyos, hogy társai tömörülni fognak és előbb-utóbb pert indítanak a postakincstár ellen. Az ilyen perek rendszerint azzal végződnek, hogy a független bíróság mereven az alkotmány és a teteles jog paragrafusait magáévá teszi és megítéli a nyugdíjat. Természetesen nagy idő és nehéz idő az ítéletet kivárni, de nincs mit ellene tenni: várni kell. — P. G. bánya-főtanácsos. A postatakarékpénztári betétek ügyében még mindig nem történt semmi. Számta

NAGYVÁLASSZTÉK

Női, férfi, gyermekkonfekció!
„CENOSLOVACA“
lerakata!
Modern mérték-
szabóság!N. V. & O.
WESTEMEAN
BRASSÓ - FOTERLegjobb minőségben mindig
ujdonságok!

OLCSÓÁRAK

TELEFON:
710

Biri néni szakácskönyve a legjobb és mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej. Postán utánvétellel szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Fehérnemű, harisnya, kötött-
áru ezen védjeggyel

a legolcsóbb, mert a legjobb.

WEBER ROBERT

BRASSÓ, KAPU-UTCA 7.

Látta-e már

BINDER és DÜRR

rövidárúkereskedés

új helyiségeit Brassó, Kapu-u. 15.

Kényelmes, pontos, gyors kiszolgálás.

Olcsó árak!

A női szépséget meghatározza a jól ápolt haj!

Tartós hullám, hajfestés és mindennemű hajápolás

NIZZA hölgyfodrászszalon

Brassó, Cérna-utca 7 (Weisz Mihály-utca 35)

3. világmárkájú örök hullámu gép.

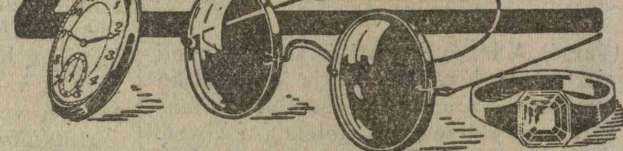
OLCSÓ CIPŐVÁSÁR

GUTH

„CORSO“ cipőáruházában

Brassó, Weisz Mihály-u. 9. sz.
Elegáns, tartós minőségű, mindennemű cipők
mélyen leszallított árakon!

ZIEGLER

BRASSO, KAPU-UTCA 28.

Csillárok, asztali lámpák,

rádió készülékek és alkatrészek

legolcsóbb beszerzési forrása

Költözködéshez mindennemű villanyberendezési anyagok és szerelések jutányos árban

„ELECTRA“ Robert Heichel

BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCA 22.